

«Рассмотрено»

На педсовете *№1*

от 28.08.2022г

«Согласовано»

Заведующим ЖРОО

Т.К. Арыков

«» 202 г.

«Утверждено»

Директор ДДТ

Туленова Г.М.

«*01*» *09* 202*2* г.

Программа

Кружка “Манас таануу”

На 2022-2023 учебный год

Программу составил

Руководитель кружка: Камчыбекова Т.

Г.Кара-Балта 2022г.

“Манас таануу” ийрими боюнча Түшүндүрмө кат

- “Манас” эпосу – кыргыз элинин кылымдарды карыткан тарыхынын алтын казынасы. Элибиздин укумдан-тукумдан өтүп келген улуу мурасы, улуттук сыймыгы.

- “Манас” эпосунун бардык негизги варианттарына мүнөздүү өзөк окуяларга төмөндөгүлөр кирет: күчтүү душман тарабынан кыргыздардын чабылышы; баатырдын төрөлүшү жана бала чагы; алгачкы эрдиктери; Ата Журтту баскынчылардан бошотуу; Алтайдагы кыргыздардын Ала-Тоого кайра келиши; Шоорук, Алооке окуялары; Алманбеттин тарыхы; Манастын Каныкейге үйлөнүшү; Көзкамандар окуясы; Көкөтөйдүн ашы; Чоң Казат; Манастын өлүмү жана ага күмбөз салдыруу.

- “Манас таануу” ийриминин окуучулары үчүн сахна-сабак (эпостогу каармандардын ролун аткаруу); “Манас” айтуу (улуу манасчылардын образын келтирүү); сүрөт тартуу (каармандардын ички абалын сырткы келбетинде чагылдыруу); ж.б.ыкмалар менен сабак өтүлөт.

- “Манас таануу” ийриминде окуучулар кыргыз тили жана адабияты сабагын тереңдетип өздөштүрүүгө багыт алат.

- Окуу программасынан тышкары “Манас” үчилтиги аркылуу эне тилин, жер-суулардын аттарын, элдик ырым-жырымдарды, каада-салттарды, байыркы мифтерди, жанга да, малга да “ат коюу” түшүнүктөрүн өздөштүрүшөт.

- Ошондой эле, көмүскөдө жаткан шык-жөндөмдүүлүктөрүн ойготууга жардам берет.

- Натыйжада, “Манас” эпосу аркылуу патриоттук сезимди өстүрүүгө жетишет, өздөрүнүн атуулдук милдетин, ар-намысын жоопкерчиликтүү кабылдайт.

Максаты:

Билим берүүчүлүк:

- Улуу “Манас” эпосундагы баатырдык көрүнүштөр, кыргыздын баатыр уулдары, эли-жерин душмандардан коргошу, жер-суу аттары, уруулар жөнүндө түшүнүк берүү;
- Эпостогу кыргыз каада-салттары, ырым-жырымдар, үрп-адаттар жөнүндө маалымат берүү.

Өнүктүрүүчүлүк:

- “Манас” эпосунан үзүндү айттыруу менен манасчылык жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүү;
- Каармандардын сүрөттөрүн тарттыруу менен окуучулардын ой-чабытын кеңейтүү;
- Баатырлардын ролдорун аткаруу менен аткаруучулук чеберчилигин өстүрүү.

Тарбия берүүчүлүк:

- “Манас” эпосунун өзөктүү окуялары жөнүндө маалымат берүү менен басып өткөн тарыхыбызды билүүгө тарбиялоо;
- Мекенчил болууга, эли-жерин сүйүүгө, каада-салтты сыйлай билүүгө тарбиялоо.

“Манас таануу” ийриминин 2022-2023 - окуу жылы учуй

Календардык-тематикалык иш мерчеми

№	Мазмуну	Өтүү мөөнөтү	сааттар
1.	Жарандык “Манаста” башталат. “Кыргыз жараны” концепциясынын негизинде.	Сентябрь	3
2.	“Манас” эпосунун варианттарына кайрылуу С.Каралаев. С.Орозбаков	Сентябрь	10
3.	“Манас” жана комуз - кыргыздын кош канаты	Сентябрь	5
4.	Мамлекеттик тил жана “Манас”	Сентябрь	5
5.	Манасчылардын өмүр баяны	Октябрь	5
6.	С.Каралаевдин варианты боюнча темаларды тандоо, бир теманын үстүндө иштөө	Октябрь	15
7.	“Манас” айтуучулук менен машыгуу	Октябрь	20
8.	Машыккан саптардан сөз берметтерин табуу, талдоо	Ноябрь	10

9.	Көөнө сөздөрдү өздөштүрүү	Ноябрь	15
10.	Манастын ата тегин сүрүштүрүү	Ноябрь	15
11.	"Манас" айтуу, бири-биринин чеберчиликтерине баа берүү	Декабрь	10
12.	"Манастагы" жер - суу аттары: чечмелөө, табиятын байкоо, талдоо	Декабрь	10
13.	Бөлүмдөргө кайрылуу, жаттоо, обонго салуу	Декабрь	10
14.	Поэзия мүнөттөрүн өткөрүү	Декабрь	10
15.	Окугандарын, жазгандарын талдоо, сын берүү	Январь	10
16.	"Семетей" бөлүмүнөн жаттоого берүү	Январь	15
17.	Көөнө сөздөргө токтолуу	Январь	15
18.	Сөз берметтерин изилдөө	Февраль	10
19.	"Манас" күнүнө даярдануу: манасчылыкты өнүктүрүү, музыкалык-адабий кечеге даярдануу	Февраль	15
20.	Баатырлардын минген аттары	Февраль	10

	М:Манас-Аккула ж.б.		
21.	"Манас"эпосундагы курал- жарактар	Март	10
22.	Айрым бөлүмдөрдү сахналаштыруу	Март	15
23.	"Манас"эпосундагы байыркы ырым-жырымдар(тотемизм, шаманизм, магизм, анимизм)	Март	15
24.	Сыр куржун	Апрель	15
25.	Өз ара таймаштары	Апрель	15
26.	Райондук кароо-сынактарга катышуу	Апрель	10
27.	Манасчыларга кайрылуу: мурунку жана азыркы	Май	10
28.	Үчилтик боюнча жыйынтык чыгаруу, өнөрлөрүн тартуулоо	Май	10
29.	Тарыхый жерлерге, музейлерге саякат	Май	17